

Kultursamhället

SOU 2023:58

Kultur- och bildningsforum
2024-02-15

Bakgrund

Utredaren ska bland annat:

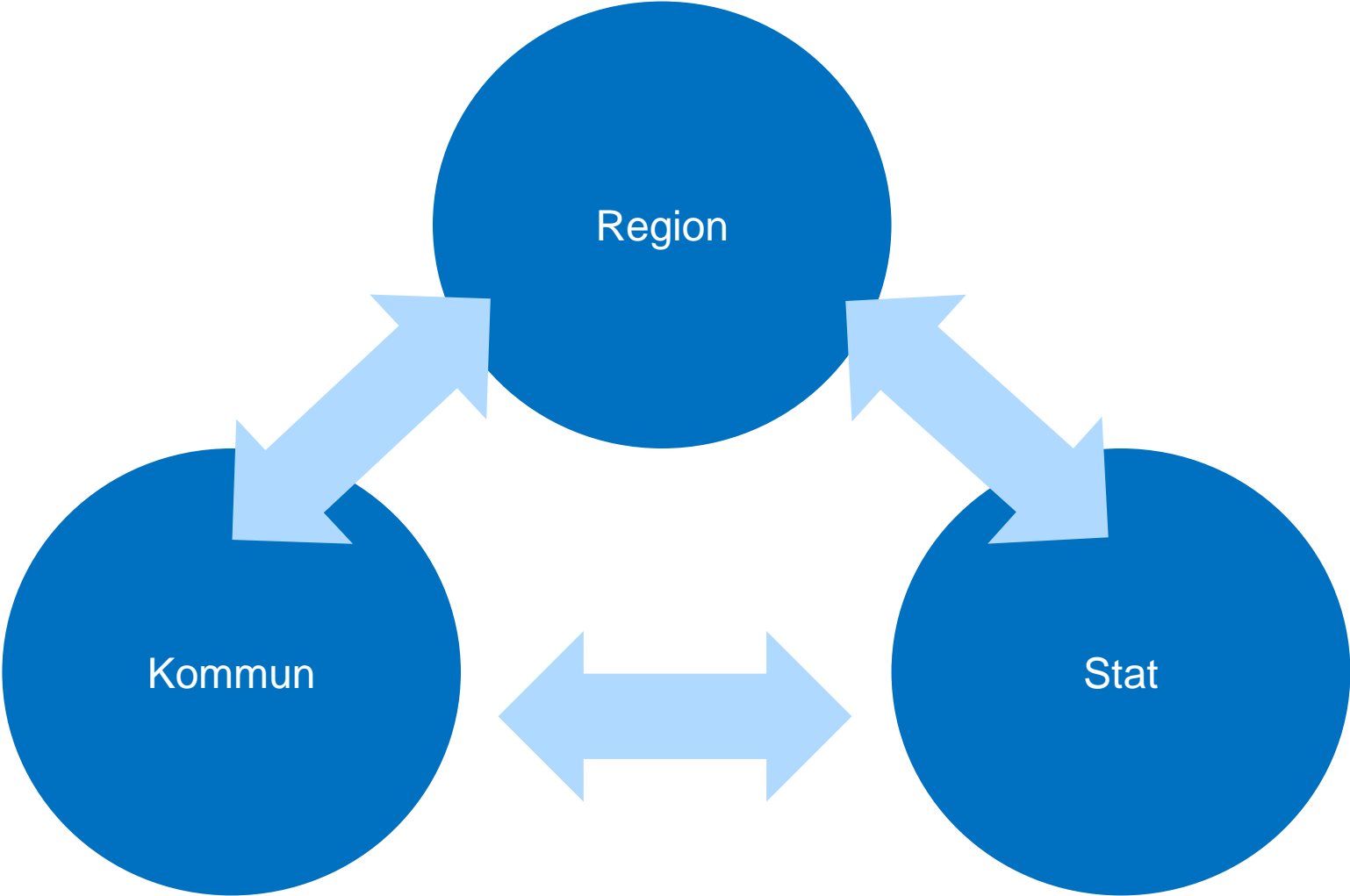
- Föreslå hur roller, ansvar och samverkan inom modellen kan utvecklas och förtydligas
- Föreslå hur modellen kan bidra till ökad tillgång till kultur och till breddat deltagande i kulturverksamhet i hela landet
- Förslag för att minska administration
- Lämna nödvändiga författningsförslag

”Den reformstrategi vi föreslår består i att på kulturområdet öppna för friare samverkansformer mellan de olika offentliga nivåerna, med ett mer jämställt förhållande mellan stat, region och kommun.”

”Systemet (måste) tydligare inkludera kulturverksamhet framför allt i landets kommuner.”

”Samtidigt måste regionernas roll som samordnande instans tydliggöras och stärkas”

Flernivåsamverkan

Förslag

- Skapa förutsättningar för utveckling med ny lag
- Öppna för nya konst- och kulturområden
- Ställ krav på respekt för konstnärlig frihet
- Förenkla planerna och fördelningen av statsbidraget
- Samla bidragen till kommunerna och stöd samverkan
- Behovsanpassa dialogformerna.

Skapa förutsättningar för utveckling med ny lag

- Minska statlig detaljstyrning
- Skapa "tröghet"
- Lagen anger ändamål i linje med de nationella kulturpolitiska målen:

Syftet med samverkan är att bidra till ett rikt och varierat kulturliv i hela landet. Samverkan ska främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och att utveckla sina skapande förmågor samt bidra till konstnärlig kvalitet och förnyelse

Öppna för nya konst- och kulturområden

§ 5 Statsbidraget ska användas för verksamhet på professionell grund inom följande områden

1. teater, dans, musik och annan scenkonst,
2. arkiv, bibliotek, museer,
3. Litteratur och läsfrämjande,
4. Bild och form,
5. Film och rörlig bild, och
6. Slöjd och hantverk

Statsbidraget får även användas för annan verksamhet på kulturområdet

Ställ krav på respekt för konstnärlig frihet

.

10 § Statsbidrag ska fördelas på ett sådant sätt att den konstnärliga friheten respekteras.

- Oberoende av politiska beslut
- Organisatoriskt fristående ställning
- En region/kommun som fördelat statsbidrag ansvarar för att dokumentera hur detta har gjorts.

Förenkla kulturplanerna och fördelningen av statsbidraget

- Enbart krav på planer för det som berörs av det statliga stödet
- Ny verksamhet som regionen/eller regionen tillsammans med en eller flera kommuner vill genomföra i samverkan med staten
- Tas fram i samverkan med kommunerna och i samråd med det fria kulturlivet och professionella kulturskapare

Förenkla kulturplanerna och fördelningen av statsbidraget

- Historiska nyckeltal
- För att förvalta den kulturella infrastruktur som byggts upp sedan lång tid
- Avsteg från lokaliseringsprincipen för att främja länsövergripande samverkan
  - § 7 Bestämmelsen /.../ om anknytning till kommunens område eller dess medlemmar hindrar inte att regionen lämnar statsbidrag till /.../ länsöverskridande samarbeten

Samla bidragen till kommunerna och stöd samverkan

- Kommuner som fördelar statligt stöd ska bistå regioner med uppgifter till kultursamverkansplanen
- Bidra till att verksamheten kan komma invånare i andra delar av länet till del.
- Avsteg från lokaliseringsprincipen för att främja samverkan
- Samla sektorsbidragen - kulturpåsar

Behovsanpassa dialogformerna

- Större frihet för regionerna att anpassa och välja
- Större fokus på politiska överläggningar för de nationella dialogerna
  - Inkludera vissa kommuner
  - Kulturrådets uppdrag att förbereda nationella kulturpolitiska dialogmöten för regeringens räkning

Förordning om statsbidrag till kulturverksamhet i samverkan

- Statens kulturråd beslutar om fördelning
- Kulturområden
- Redovisning

Förordning om samverkansstöd och utvecklingsbidrag

- Statens kulturråd beslutar
- Samverkan som involverar flera regioner eller kommuner
  - Krav på regional och/eller kommunal medfinansiering
- Tidsbegränsade utvecklingsinsatser av nationellt intresse
- Redovisning

Utgångspunkter för yttrande

- Samverkansmodellen är (bara) en del av den offentligt stöttade kulturen.
  - Vad kan den förväntas involvera?
  - Vad kan den förväntas uppnå?
- Kommunernas perspektiv
- Finansieringen nu och i framtiden
- Regionala kulturplaner, dialoger och samverkan
  - Minskad administration